

С.А. Зайковскі
Л.М. Адамовська

АНГЛІЙСЬКА
МОВА

ВЧИМОСЯ ЧИТАТИ

Цікаво. Легко. Швидко

ТЕРНОПІЛЬ
НАВЧАЛЬНА КНИГА – БОГДАН
2002

ББК 81.2Англ
3-17

Головний редактор
Б.С. Будний

Рецензенти:
завідувач кафедри іноземних мов, кандидат філологічних наук
О.Л. Малиновська
професор, доктор філологічних наук
С.Н. Денисенко

*Охороняється законом про авторське право.
Жодна частина даного видання не може бути використана чи відтворена
в будь-якому вигляді без дозволу автора чи видавництва.*

3-17 Зайковскі С.А., Адамовська Л.М.

Англійська мова. Вчимося читати. Цікаво. Легко. Швидко:
Навчальний посібник. — Тернопіль: Навчальна книга – Богдан,
2002. — 56 с.

ISBN 966-692-003-4

Даний ілюстрований посібник у дохідливій формі знайомить читача з фонетичною транскрипцією і основними правилами читання англійською мовою, роз'яснює правила інтонування англійського речення. Запропоновані схеми допоможуть навчитися правильно вимовляти англійські звуки, а вправи — закріпити вивчений матеріал.

До посібника додається експрес-довідник (круг), який допоможе засвоїти часові форми англійського дієслова (12 часових форм активного стану та 8 — пасивного стану).

Для учнів, які починають вивчення англійської мови, батьків, вчителів і всіх, хто самостійно вивчає англійську мову.

ББК 81.2Англ

© Зайковскі С.А., Адамовська Л.М., 2002
© Навчальна книга – Богдан,
макет, художнє оформлення, 2002

ISBN 966-692-003-4

ВСТУП

Мета даного посібника — ознайомити учнів із вимовою англійських звуків (фонем) і системою правил читання слів і фраз в англійській мові.

Одне з найважливіших вмінь під час вивчення англійської мови — вміння правильно пов'язувати графічний і звуковий образ слова. Труднощі читання слів викликані тим, що 26 буквам англійського алфавіту відповідають 44 фонем (20 голосних і 24 приголосних). Кожна буква, що позначає голосний звук, може мати чотири варіанти читання. Голосні у наголошеній і ненаголошеній позиції читаються неоднаково. По-різному ставиться і наголос у двоскладових і багатоскладових словах. Крім того, існують винятки, які відносяться до найбільш вживаної лексики англійського словника.

Щоб подолати труднощі засвоєння вимови і правопису англійської мови, потрібно чітко розрізняти поняття “звук” і “буква”. В усному мовленні слово складається зі звуків — фонем, а в написанні — з букв. Фонема вимовляється, а букви пишуться з метою їх відтворення. Буква має певне звукове вираження, тобто позначає певну фонему. Отже, перед тим, як навчитись читати англійські слова, необхідно оволодіти вмінням вимовляти фонем, з яких складаються ці слова.

Англійські фонем поділяються на короткі і довгі. Дотримання довгого звука настільки важливе, що його порушення в окремих випадках може спричинитися до зміни значення слова. Недопустиме й оглушення кінцевих приголосних. Не можна також пом'якшувати приголосні, як, наприклад, в українських словах *дити*, *Ліна*.

Англійська інтонація суттєво відрізняється від української: характер пониження і посилення голосу, ритм і розподіл наголосів у реченні інші, ніж в українській мові.

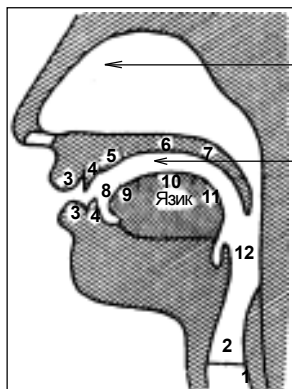

I. ОРГАНИ МОВЛЕННЯ

Звуки мови, які функціонують як фонеми, створюються органами мовлення.

Органи мовлення:

1 — дихальне горло; 2 — голосові зв'язки; 3 — губи; 4 — зуби; 5 — альвеоли; 6 — тверде піднебіння; 7 — м'яке піднебіння і маленький язичок; 8 — кінчик язика; 9 — передня частина язика; 10 — середня частина язика; 11 — задня частина язика; 12 — порожнина зіву.

Носова порожнина

Ротова порожнина

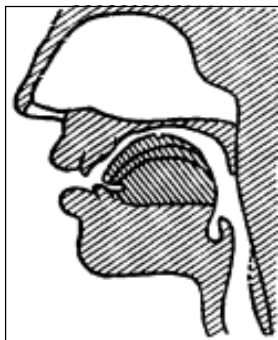
▲ Розтягнуте положення губ

▲ Заокруглене положення губ

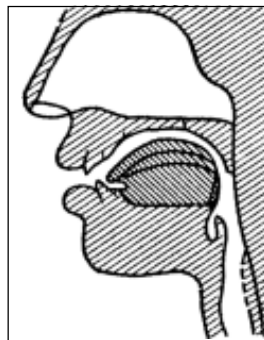

▲ Нейтральне положення губ

◀ Схема підняття середньої частини язика

Схема підняття задньої частини язика ▶

II. ФОНЕТИЧНА ТРАНСКРИПЦІЯ

Для позначення окремих звуків (фонем), з яких складається англійське слово, застосовується так звана фонетична транскрипція, більшість знаків якої являють собою латинські букви і лише для позначення деяких фонем застосовуються особливі знаки.

Знаки фонетичної транскрипції беруть у квадратні дужки: [ ]. Довгий голосний звук позначається двокрапкою: [:]. Знак ' означає, що склад є наголошеним.

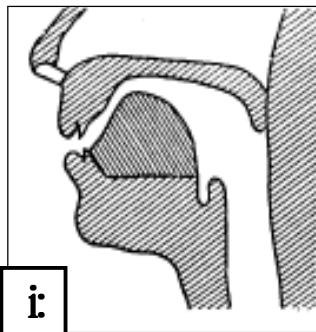
III. ВИМОВА АНГЛІЙСЬКИХ ГОЛОСНИХ

Фонема [i:]

довгий голосний звук, вимовляється як український звук [i] у слові *вічний*

▲ Положення губ при вимові [i:]

▲ Положення язика при вимові [i:]

V. АНГЛІЙСЬКИЙ АЛФАВІТ

I ЗВУКОВІ ЗНАЧЕННЯ ЙОГО БУКВ

N п/п	Друковані букви	Писані букви	Вимова
1.	Aa	<i>Aa</i>	[eɪ]
2.	Bb	<i>Bb</i>	[bi:]
3.	Cc	<i>Cc</i>	[si:]
4.	Dd	<i>Dd</i>	[di:]
5.	Ee	<i>Ee</i>	[i:]
6.	Ff	<i>Ff</i>	[eɪ]
7.	Gg	<i>Gg</i>	[dʒi:]
8.	Hh	<i>Hh</i>	[eɪtʃ]
9.	Ii	<i>Ii</i>	[aɪ]
10.	Jj	<i>Jj</i>	[dʒeɪ]
11.	Kk	<i>Kk</i>	[keɪ]
12.	Ll	<i>Ll</i>	[eɪ]
13.	Mm	<i>Mm</i>	[em]
14.	Nn	<i>Nn</i>	[en]
15.	Oo	<i>Oo</i>	[ou]
16.	Pp	<i>Pp</i>	[pi:]
17.	Qq	<i>Qq</i>	[kju:]
18.	Rr	<i>Rr</i>	[ɑ:]
19.	Ss	<i>Ss</i>	[es]
20.	Tt	<i>Tt</i>	[ti:]
21.	Uu	<i>Uu</i>	[ju:]
22.	Vv	<i>Vv</i>	[vi:]
23.	Ww	<i>Ww</i>	[dʌblju:]
24.	Xx	<i>Xx</i>	[eks]
25.	Yy	<i>Yy</i>	[waɪ]
26.	Zz	<i>Zz</i>	[zed]

VI. ПРАВИЛА ЧИТАННЯ ГОЛОСНИХ

В англійській мові голосні можуть читатися у словах по-різному, залежно від їх положення у слові, а також від того, які букви стоять перед ними або позаду них.

❶ Якщо голосна знаходиться у відкритому складі (I тип складу), вона читається як в алфавіті.

Склад вважається відкритим, якщо:

- голосна є **кінцевою**;
- за голосною йде **інша голосна, яка не читається**;
- за голосною йде **одна приголосна з голосною, яка читається або не читається**;
- за голосною йде **приголосна + l з голосною, яка не читається**.

Буква **a** у відкритому складі читається [eɪ]

Наприклад:

plate [pleɪt]

Вправа:

face	name	make	grace
place	take	state	skate
table	late	pale	bake

Буква **e** у відкритому складі читається [i:].

Кінцева **e** називається “німою” і не вимовляється

Наприклад:

he [hi:]

Вправа:

tree	he	Pete	sleep
street	she	mete	meet
me	green	Eve	feed

ІХ. ЧИТАННЯ ЗАКІНЧЕННЯ –s

Множина більшості іменників і форма дієслова в Present Indefinite у 3-й особі однини (he, she, it) утворюються додаванням закінчення –s. Читання цього закінчення різне залежно від того, яким звуком закінчується слово.

❶ Закінчення –s читається [s], якщо слово закінчується глухими приголосними [p], [k], [t], [ʃ], [θ].

Наприклад: stops [stɒps], winks [wɪŋks], months [mʌnθs].

Вправа:

clocks	drinks	mounts	myths
forks	grapes	gulfs	speaks

❷ Закінчення –s читається [z] після дзвінких приголосних (крім свистячих і шиплячих) [d], [g], [l], [m], [n], [ŋ], [v].

Наприклад: pigs [pɪgz], bands [bændz], stands [stændz].

Вправа:

hills	firms	birds	steams
hands	maids	girls	drives

❸ Закінчення –s читається [z] після голосних.

Наприклад: days [deɪz], cries [kraɪz], cars [kɑːz].

Вправа:

seas	ladies	hours	stars
flours	marries	ears	doctors

Примітка. Закінчення –s при додаванні до слів, які закінчуються на –o, читається [oʊz]. *Наприклад:* photos [ˈfɒtoʊz], frescoes [ˈfreskoʊz].

❹ Закінчення –s читається [ɪz] після шиплячих і свистячих приголосних.

Наприклад: services [ˈsɜːvɪsɪz], dashes [ˈdæʃɪz].

Вправа:

taxes	foxes	roses	buses
flashes	brushes	forces	pluses